

of offence; 4. Wives and offspring; 5. Companies and divisions of an army; 6. Acts, deeds, words, thoughts; 7. Passions: of the subject, following nouns of passion; 8. Actions of elements; 9. Actions of living things, and the active properties of things.

1. Te kai *a* te manu. Te kai *a* tena tangata. Nga ika *a* Hoani.
2. Te umu *a* Mere. Te kete kawē kai *a* taua wahine. Te Rupenga *a* Ngatihori.
3. Te pu *a* Hoani. Te waruhanga *a* te mata koitou! Te maripi koi *a* tena tangata. Te huata *a* Maui. Ko te takoto koa *a* te taura raka iraro i te raorao.
4. Nga tamahine *a* Hoani. E hine *a* te hoa.—*Poet.*, 134. E tama rongonui *a* to matua.—*Poet.*, 232. Te wahine *a* te Hapuku. Kowai koe? Ko au ko Tauhou. Ka ui atu ano ia, Tauhou *a* wai? Tauhou *a* Ira; ko ia atu.
5. Ka takoto te matua *a* tetahi, *a* tetahi; ano te matua *a* taua tangata! Ka titiro atu nga tangata o te ope *a* Takarangi.
6. He utu kupu naana *a* te tangata. Heoi ano te kupu *a* te hoa aroha *a* Te Rere-moana. Hee noa iho to noho *a* te tangata ki reira. E puranga ana te mahi *a* te tupapaku. Aua e tango ki te whakaaro *a* te tuna, ki te whakaaro *a* te kioire, engari ki *a* te tangata. Kua tomo te waka i te mahi *a* te ika. Te mahi *a* te kahuwaero, *a* te topuni, *a* te mawhiti, *a* te puahi, *a* te kahu taniko! E kauwika ana te kai nei, *a* te keke, *a* te purini, *a* te rohi, *a* te tii, *a* te poaka, me etahi atu o nga kai reka. Ka nui haere hoki te mahi *a* te karakia Maori.—*Myth.*, 128.
7. Me pehea i te kawenga *a* te pawerawera. *Myth.*, 144. Na te kawenga *a* te matakū, koia tenei omanga. Ka pura tona kanohi, kihai i pura ki te riringa *a* riri; *a*, e he ana tera notemea ehara tera i te tikanga *a* riri.—*Prov.*, 98.
8. Ko te rere *a* te ua. Te pupuhi *a* te hau. Te mahi *a* te werawera. Te ngaunga *a* te makariri. Ka pau ra i te kainga *a* te ahi!
9. Te mahi *a* te pu! Te rere tere *a* te manu nei. Te ngau *a* te kuri. Te kakati *a* te tuiaua. Ako rawa ake ki te mahi *a* te tuuii. *Poet.*, 87. Kapikapi ana i te mahi *a* te kara te rakau i ringa kara. Te kakati *a* te rongoa.

—of, or from; noting the place:

To mata i haea ki te toroa *a* tai. *Poet.*, 69. Heoi *a* matou nei, ko *a* uta aana kai, kaore matou e kite ana i te kai *a* tai.

—that of:

Ko *a* te hee korero. Nohea *a* te ware ona mea? Kahore *a* te pakeha ona nenge. Papaku *a* ringa, hohonu *a* korokoro.—*Prov.*

—those of, the things of:

Ka mea ratou kia hokona *a* ratou rakau ki *a* nga pakeha. Taku kupu mo te marama aurei, kei te pai te takoto *a* te whenua. A toku ringa i waiho ai.—*Poet.*, 246. Me he karanga *a* kai pea e kore e tonoa.—*Prov.* Whakareka *a* kai, whakareka *a* moenga.—*Id.* Na, ka hee ta ratou mahi, nui atu hoki i *a* o ratou matua i mea ai.

—the parts of:

Momona *a* hiku, momona *a* tara. Naau, e ta, e ahu ana i *a* te tai kii, i nga motu.

—the people of:

Na te mano kotahi o tera i uta i patua *a* te Tumu. Ka puta te rongo o taua ope ki nga wahi o Taupo, ka hui *a* Taupo, he mauo nga tangata o Taupo; katahi ka haere mai ki te riri, haere mai *a* uta me te moana. He pai kau ano ra ki te whakarongo atu *a* ta-whiti nei. Kahore *a* reira riwai? He hanga whakama hoki ki *a* mua.

—the sayings of:

Taku kupu, ka tu i au *a* Meiha.

—the doings of:

He mea nui *a* tera i mea ai mo matou.

—the fruits of:

Ko te tangata e rapu tika ana, mona ano *a* te tika: ko te tangata e rapu hee ana, mona ano *a* te hee.

Katahi ano ka pae ki tahataha, ki te mahue, ki te whakarere; ka tutuki hoki ki tona tutukitanga *a* te kuare.

A, prep. Until; till; (*time*,) to the time that.

Ka whanga nga matua *a* ahiahi noa.

Na ho, *a* too noa te ra. Ko koe ano to matou hoa, *a* tae noa ki tenei ra.

Ka tataua atu te tangata nei i nga ingoa *a* potokatoa.—*Myth.*, p. 201.

Ka tiakina e ahau, *a* ora noa ia.

Na, noho ana ahau ki *a* ia, *a* ao noa te ra.

—to the place that:

Nana ano i haere, *a* te wai nui ra ano.

He aruhe ta ratou i kai ai, *a* to ratou taenga atu.

Ko te wahi kino rawa tena o taua ngahere, *a* tae noa atu ki te putanga.

—unto, even unto:

Haere i aua rohe, *a* te mareretanga ki Piako nui.

Ka na te akau mai te huarahi, *a* Whangaroa.

Ka na Tarawera *a* Rotomahana.

Ka ra Hakomiti atu te ara *a* Paritangi.

Momona ake i taku hiku *a* taku tongahau.

(*Old fable, Eel to Codfish*).

Tahi mai ana i te ihu, *a* te noko atu ana; tahi mai ana i te noko, *a* te ihu atu ana.

Ka piri tonu ahau ki *a* koe, *a* te mutunga ra ano.

—throughout:

Takoto ana tera, *a* toru noa nga ra.

A nga takiwa e haere ake nei me tahuri ki te ahuhenua hei oranga mo tatou.

—to:

Ka mea atu ia, Haere mai; *a* arahina *a* te whare kee i roto.

Moe tonu, *a* ka ao te ra ka hoe *a* nga pa ano i nohoia ra ano e Paoa ka u ki uta.

Kia wawe au te kawē *a* te rae ki Horohoro e! —*Poet.*, 146.

—towards, as in direction to a place:

Ka rere na runga i nga hiwi *a* Torohanga.

—(as to each other):

Engari kia pena ano tana whakarite me ta te pakeha *a* ia whakapakeha, na ka tika.

—with:

I kiia, kia poua *a* rimurimu *a* maaua rakau. Ho mai kia kai awau, me haere *a* toenga korua ki to korua kainga.

—by:

(noting the cause, or instrument),

Maau e korero *a* mangai atu. I rongo *a* korero ahau. Ka kiia *a* ngutu atu, ka kiia *a* ngutu